

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3196/05
06.04.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Ljiljane Ivković-Jovanović, Slobodana Spasića, Nadežde Radević i Mihajla Rulića, članova veća, u parnici tužioca Osnovna škola "AA", koju zastupa Opštinski javni pravobranilac iz Ivanjice, protiv tuženih: 1) BB, i 2) VV, radi iseljenja iz stana, odlučujući o reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Užicu Gž.br.393/05 od 11.3.2005. godine, u sednici održanoj dana 6.4.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Užicu Gž.br. 393/05 od 11.3.2005. godine, i presuda Opštinskog suda u Ivanjici P.br.109/03 od 8.10.2004. godine, i predmet se vraća Opštinskom sudu u Ivanjici na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom Okružnog suda u Užicu Gž.br.393/05 od 11.3.2005. godine, potvrđena je presuda Opštinskog suda u Ivanjici P.br. 109/03 od 8.10.2004. godine, i žalbe tuženih odbijene kao neosnovane. Presudom Opštinskog suda u Ivanjici P.br. 109/03 od 8.10.2004. godine stavom I izreke obavezani su tuženi da se sa svim licima i stvarima isele iz dvosobnog konformnog stana koji se nalazi u stambenoj zgradi na spratu u GG i isti prazan od lica i stvari predaju tužiocu. Stavom II izreke obavezani su tuženi da tužiocu solidarno plate parnične troškove od 2.000 dinara.

Protiv navedene drugostepene presude tuženi su blagovremeno izjavili dozvoljene revizije. Iz njihove sadržine proizilazi da je razlog revizija pogrešna primena materijalnog prava.

Vrhovni sud je na osnovu člana 386. saveznog ZPP-a, u vezi člana 491. ZPP ("Sl. gl. RS" br. 125/04), ispitao pobijanu presudu i našao:

Revizije su osnovane.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, prvotuženi BB je radio kao nastavnik u OŠ u GG, a drugotužena VV, njegova supruga, radila kod tužioca kao učiteljica. Radni odnos tuženih je prestao pre oko 6 godina kod tužioca zbog njihovog odlaska u penziju. Tužilac i tuženi su 27.10.1976. godine zaključili ugovor kojim su regulisali njihova prava i obaveze i u vezi dodele dvosobnog stana koji se nalazi na spratu u stambenoj zgradi u GG. Ugovor je zaključen na osnovu odluke Zbora radnih ljudi kod tuženog. Članom 6. ugovora predviđeno je da korisnik stana ima pravo korišćenja stana dok se nalazi u radnom odnosu kod tužioca (OŠ) i nakon toga 6 meseci posle prekida radnog odnosa, a sve na osnovu člana 7. Zakona o stambenim odnosima.

Ugovoreno je da se za vreme korišćenja stana plaća zakupnina. Iako je tuženima prestao radni odnos kod tužioca, nastavili su da povremeno koriste stan. Iz stana se nisu iselili ni posle nekoliko rešenja donetih od strane Školskog odbora tužioca.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi su usvojili tužbeni zahtev tužioca kao osnovan i obavezali tužene da se iz spornog službenog stana isele, pozivajući se na odredbe člana 7. Zakona o stambenim odnosima ("Sl. gl. SRS" br. 29/73), Zakona o stanovanju, Pravilnika o stambenim odnosima i člana 37. Statuta tužioca, kao i ugovorne odredbe međusobnog ugovora zaključenog dana 27.10.1976. godine.

Prema odredbi člana 386. saveznog ZPP, revizijski sud ispituje pobijanu presudu pazeći po službenoj dužnosti na bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP-a i na pravilnu primenu materijalnog prava.

Odredbom člana 354. stav 2. tačka 11. saveznog ZPP, između ostalog, je navedeno da bitna povreda odredaba parničnog postupka postoji ako je u postupku kao tužilac ili tuženi učestvovalo lice koje ne može biti stranka u postupku, ili ako stranku ako je pravno lice nije zastupalo ovlašćeno lice, ili ako parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik, ili ako zakonski zastupnik, odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlašćenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku, ukoliko vođenje parnice, odnosno vršenje pojedinih radnji u postupku nije bilo naknadno odobreno.

Vrhovni sud nalazi da u provedenom postupku nije pouzdano utvrđeno postojanje parnične sposobnosti prvotuženog. U žalbi protiv prvostepene presude tuženi su, između ostalog, naveli da je prvotuženi BB u jednom periodu života lečen i u bolnici od paranoidne psihoze. To drugotužena VV tvrdi i u reviziji. Tužene u toku postupka nije zastupao punomoćnik. Kod takvog stanja stvari drugostepeni sud je kod odlučivanja o žalbi, takve navode žalbe morao po službenoj dužnosti imati u vidu, bez obzira što tuženi uz žalbu nisu priložili lekarska uverenja na okolnost postojanja ovog procesnog nedostatka na strani prvotuženog. Propust suda da u slučaju

sumnje utvrdi postojanje poslovne sposobnosti koja se, ukoliko je potpuna, izjednačava sa parničnom sposobnošću, predstavlja bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. saveznog ZPP (sada član 361. stav 2. tačka 9. ZPP-"Sl. gl. RS", br. 125/04).

Prema članu 79. stav 1. saveznog ZPP-a, stranka koja je potpuno poslovno sposobna može sama vršiti radnje u postupku (parnična sposobnost). Punoletno lice kome je delimično ograničena poslovna sposobnost parnično je sposobno u granicama svoje poslovne sposobnosti. Član 80. istog zakona propisuje da stranku koja nema parničnu sposobnost zastupa njen zakonski zastupnik koji se određuje zakonom ili aktom nadležnog organa. Odredbom člana 82. predviđeno je da će sud po službenoj dužnosti u toku celog postupka paziti da li lice koje se pojavljuje kao stranka može biti stranka u postupku i da li je parnično sposobno, da li je parnično nesposobnu stranku zastupa njen zakonski zastupnik i da li zakonski zastupnik ima posebna ovlašćenje kad je ono potrebno. Odredbama člana 84. istog zakona propisani su uslovi pod kojima se stranci koja nije parnično sposobna može od strane suda postaviti privremeni zastupnik. Sud će postaviti stranci privremenog zastupnika u slučaju ako nije parnično sposobna, a nema zakonskog zastupnika (tač. 1. stava 2. ovog člana), koji u smislu člana 85. stav 1. ima u postupku za koji je postavljen sva prava i dužnosti zakonskog zastupnika. Odredba člana 212. stav 1. tačka 1. saveznog ZPP-a, predviđeno je da kad stranka umre ili izgubi parničnu sposobnost, a nema punomoćnika parnični postupak se prekida Ovo je razlog prekida postupka po sili zakona. To znači da je sud dužan da rešenje o prekidu postupka donese po službenoj dužnosti, što ne isključuje predlog stranke. Tako prekinut postupak nastaviće se pod uslovima iz člana 215. saveznog ZPP-a.

Kako iz spisa proizilazi da u provedenom postupku postojanje parnične sposobnosti prvotuzenog nije pouzdano utvrđeno, Vrhovni sud je ukinuo presude nižestepenh sudova i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će pouzdano utvrditi postojanje parnične sposobnosti na strani tuženih odnosno prvotuzenog i zatim će, pošto preduzme sve potrebne pravne radnje predviđene navedenim odredbama ZPP-a, odnosno sada odredbama ZPP-a ("Sl. gl. RS" br. 125/04), ponovo odlučiti o tužbenom zahtevu.

Sa izloženog, Vrhovni sud je na osnovu člana 394. stav 1. saveznog ZPP, u vezi člana 491. stav 4. ZPP -("Sl. gl. RS" br. 125/04), odlučio kao u izreci ovoga rešenja.

Predsednik veća-sudija,

Dragiša Slijepčević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

mz